

2

2002

XII

**Vila
Tugendhat**

UDÁLOSTI

na VUT v Brně

**Výstava díla
Ivana Rullera**

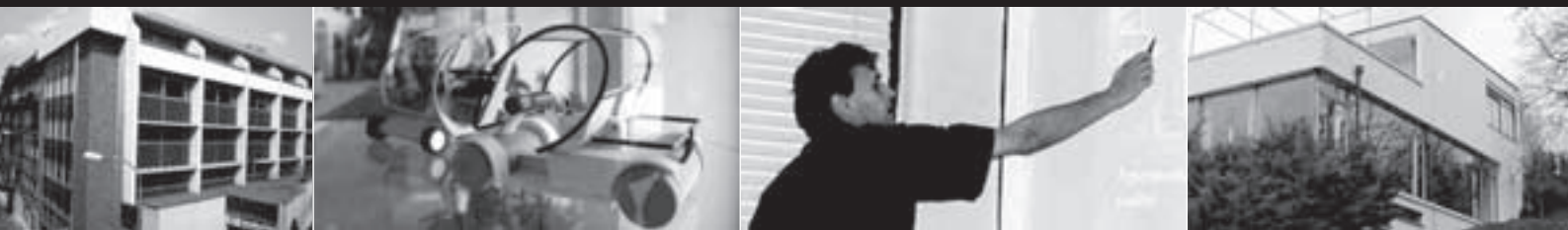

**Přehlídka
průmyslového designu**

**Den otevřených
dveří na VUT v Brně**

Obsah

- 3 ..... TECHNIKU NELZE ODDĚLOVAT OD DALŠÍCH ASPEKTŮ ŽIVOTA**
- 4 ..... NOVINKY NA FEKT A FIT**
- 5 ..... ČTYŘI FAKULTY VUT V BRNĚ POŘÁDALY DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ**
- 6 ..... FAKULTA CHEMICKÁ ZAHÁJILA OSLAVY MEZINÁRODNÍM WORKSHOPEM**
- 8 ..... VÝSTAVA VZDÁVÁ POCTU LEGENDĚ NAŠÍ POVÁLEČNÉ ARCHITEKTURY**
- 9 ..... ROZHOVOR S PROFESOREM IVANEM RULLEREM**
- 11 ..... VUT V BRNĚ NAVÁZALO SPOLUPRÁCI S DOMINICAN UNIVERSITY V CHICAGU**
- 12 ..... CEVAPO USPOŘÁDALO SETKÁNÍ ZAMĚŘENÉ NA INTERNÍ VZDĚLÁVÁNÍ**
- 14 ..... FAKULTA ARCHITEKTURY VUT V BRNĚ VYSTAVUJE STUDENTSKÉ PRÁCE**
- 16 ..... DEUMA – DEUTSCH IM MASCHINENBAU**
- 17 ..... ERASMUS OTEVÍRÁ STUDENTŮM CESTU NA ZAHRANIČNÍ UNIVERZITY**
- 18 ..... VÝSTAVA PRACÍ STUDENTŮ OBORU PRŮMYSLOVÝ DESIGN**
- 20 ..... E-LEARNING A VÝUKA JAZYKŮ NA FAKULTĚ STROJNÍHO INŽENÝRSTVÍ**
- 21 ..... NA PROJEKTU DISCOPUS SPOLUPRACUJE CEVAPO S FAKULTOU PODNIKATELSKOU**
- 22 ..... SEMINÁŘ SE ZABÝVAL PROBLÉMY ZPLYŇOVÁNÍ BIOMASY A ODPADŮ**
- 23 ..... NOVÉ UČEBNÍ TEXTY A PUBLIKACE**
- 24 ..... INFORMACE**
- 25 ..... VILA TUGENDHAT SE DOSTALA NA SEZNAM PAMÁTEK UNESCO**
- 27 ..... AKADEMICKÉ HRY OBNOVÍ TRADICI UNIVERZIÁD**

Techniku nelze oddělovat od dalších aspektů života

Úvodník tohoto čísla Událostí VUT v Brně patří další významné osobnosti brněnského života. Autorem únorového zamyšlení se stal ředitel Městského divadla Brno Stanislav Moša.

Obvykle se o nás, lidech od „kumštu“, traduje, že neumíme matematiku, že fyzika je pro nás španělskou vesnicí a chemie jen potud důležitá, pokud skrze její rané pokusy byla vynalezena slivovice. Dostal jsem od redakce vašeho časopisu otázku, čím je pro mě technika. Já osobně se domnívám, že všechno, co nás obklopuje, čím žijeme, nějakým způsobem souvisí nejenom s technikou, ale i třeba s vitálním uměním a mnoha dalšími aspekty našeho života. Prostě nerad rozdělují. Obé je lidské a k rozdělování těchto fenoménů lidské činnosti nás přivedly mozky, které se domnívají, že základní dovednosti v člověku mohou existovat odděleně. Copak například racionalita a emocionalita nesídlí v jedné bytosti? Copak jsme s koncem renesance přestali být univerzální tvorové a dělíme se do profesí, stádeček, stran, náboženství atp., abychom se lépe identifikovali? Konstatuji to proto, že mi nedávno v jisté novinové anketě položili otázku, „co já jako umělec říkám na spuštění Temelína“. Odpověděl jsem, že to vítám, a vzápětí jsem se setkal s ostrou reakcí jednoho kolegy, který byl pobouřen tím, jak to že jako umělec nejsem proti. Asi vycházel z přesvědčení, že jako příslušník odtažitého řemesla dané problematice nerozumím, a měl bych tudíž vidět tento problém jednoduše po jeho. Nejsem v oblastech technických nevzdělaný (kupodivu mě má škola s úspěchem kdysi vysílala na matematicko-fyzikální olympiády), ale především se snažím být stále v obraze. Co se týče například toho Temelína (aktuální to téma), v roce 1987 jsme byli jediným divadlem ve východním bloku, které v mé režii uvedlo Gubarevův „Sarkofág“, hru o černobylské katastrofě. Měl jsem tehdy v rukou všechny dostupné materiály (včetně nálezů Vídeňské konference), ze kterých jednoznačně vyplývá jediný viník – nezodpovědný člověk. Ne že tu elektrárnu postavil, ale jak ji provozoval. Světový vývoj nezastaví šlendrián jednotlivce ani zpolitizovaný nevzdělanec. Nedávno u nás v divadle slavili pracovníci jaderné elektrárny v Dukovanech 15 let svého úspěšného provozu. Téměř se o tomto faktu nepsalo, úspěch totiž není tolik mediálně zajímavý. Někteří zastánci „cesty zpátky na stromy“ křičí, že se náš svět díky technickým vymoženostem stále odlidšťuje. Nerozumím tomu. Člověk zůstane člověkem za jakýchkoli okolností a já jen doufám, že nám právě technika umožní ony okolnosti dále optimalizovat. Můj vztah k technice je velmi pozitivní, žiju totiž v tomto světě a užívám ho – a taky bych rád, aby to byl svět laskavější a k tomu nám dopomáhá jak technika, tak například i umění. Budeme-li mít oči otevřené, nic z toho nás nezabije. A co nás nezabije...

Stanislav Moša
ředitel Městského divadla Brno

Novinky na FEKT a FIT

Na základě rozhodnutí Akademického senátu VUT v Brně ze dne 12. 6. 2001 vznikla k 1. lednu 2002 nová Fakulta informačních technologií (FIT VUT), jejímž základem jsou pracovníci původního UIVT FEI VUT. Anglický překlad je Faculty of Information Technology. Ke stejnému datu se původní Fakulta elektrotechniky a informatiky transformovala do Fakulty elektrotechniky a komunikačních technologií se zkratkou názvu FEKT VUT. Anglický překlad je Faculty of Electrical Engineering and Communication.

Další vývoj FEKT

- Rozhodnutím rektora VUT v Brně z 18. 12. 2001 v souladu s návrhem Akademického senátu FEI VUT v Brně byl od 1. 1. 2002 pověřen výkonem funkce děkana Prof. Ing. Radimír Vrba, CSc., do té doby, než se funkce ujme řádně zvolený děkan. V souladu s výše uvedeným návrhem AS FEI VUT v Brně se tyto volby uskuteční v řádném termínu na konci roku 2002.
- Od 1. 1. 2002 pracuje vedení FEKT VUT v Brně ve složení děkan Prof. Ing. Radimír Vrba, CSc., proděkan Doc. Ing. Pavel Jura, CSc., Prof. Ing. Václav Říčný, CSc., Doc. Ing. František Zzulka, CSc., a tajemník Ing. Miloslav Morda.

Další vývoj FIT

- Rozhodnutím rektora VUT v Brně z 18. 12. 2001 v souladu s návrhem Akademického senátu FEI VUT v Brně byl od 1. 1. 2002 pověřen výkonem funkce děkana Prof. Ing. Tomáš Hruška, CSc., do té doby, než se ujme funkce řádný děkan.
- 7. 1. 2002 proběhly volby do AS FIT a volby zástupců FIT do AS VUT v Brně. Předsedou AS FIT byl zvolen Doc. Ing. Jaroslav Zendulka, CSc.
- AS FIT se sešel na ustavujícím zasedání 8. 1. a vyhlásil volby na kandidáta na děkana.

V lednu proběhly na FIT volby do Akademického senátu a volba nového děkana.

- AS FIT se sešel na prvním řádném zasedání 15. 1. 2002 a jednohlasně zvolil jako kandidáta na děkana Prof. Ing. Tomáše Hrušku, CSc.
- 22. 1. 2002 rektor VUT v Brně jmenoval děkanem FIT Prof. Ing. Tomáše Hrušku, CSc.

Od 23. 1. 2002 pracuje vedení FIT VUT v Brně ve složení: děkan Prof. Ing. Tomáš Hruška, CSc., a proděkan Doc. Ing. Vladimír Drábek, CSc., (pro vzdělávací činnost), Prof. RNDr. Milan Češka, CSc., (pro tvůrčí činnost), Prof. Ing. Jan Maxmilián Honzík, CSc., (pro vnější vztahy) a Ing. Zdeněk Bouša (pro výstavbu a současně tajemník fakulty).

(PhDr. Jitka Vanýšková)

Životopis zvoleného děkana FIT VUT v Brně Prof. Ing. Tomáše Hrušky, CSc.

Narozen 1954 v Brně. V letech 1973–1978 vystudoval elektrotechnickou fakultu VUT v Brně, obor počítače. V roce 1984 obhájil kandidátskou disertační práci. To vše jako výzkumný pracovník. Až po revoluci v roce 1990 se stal odborným asistentem a v roce 1991 se habilitoval pro obor výpočetní technika na FE VUT v Brně. V roce 1998 se stal profesorem pro obor Informatika a výpočetní technika. Od roku 1997 do založení FIT byl vedoucím Ústavu informatiky a výpočetní techniky FEI VUT v Brně. Odborně se zabývá programovacími jazyky a informačními systémy.

Vedl několikrát kolektiv řešitelů rozsáhlých projektů s konkrétními realizačními výstupy (např. projekt informačního systému IZUS 1992–1997 okolo 200 instalací).

V současnosti přednáší tři předměty denního studia (*Programovací jazyky*, *Výstavba překladačů a Informační systémy*) a dva doktorského studia (*Teorie programovacích jazyků a Perzistentní objektové orientované systémy*). Jako školitel dovedl k obhájení doktorské práce pět studentů.

Je spoluautorem řady výzkumných zpráv, článků na konferencích i v časopisech, spoluautorem 10 vysokoškolských skript a autorem učebnice *Pascalu Pascal pro začátečníky* (vyšla v SNTL v roce 1990 v nákladu 35 000 výtisků).

Je předsedou komise pro státní závěrečné zkoušky na VUT v Brně i jinde, dále členem vědecké rady VUT v Brně, Fakulty elektrotechniky a komunikačních technologií a Fakulty informatiky MU v Brně a řady dalších rad a komisí. Je předsedou Rady pro Informační systém VUT v Brně. Je ženatý, má dvě dcery.

Čtyři fakulty VUT v Brně pořádaly Den otevřených dveří

O Den otevřených dveří, který v lednu uspořádaly hned čtyři fakulty Vysokého učení technického v Brně, projevilí potencionální budoucí studenti velký zájem. Pro informace o přijímacích zkouškách, o organizaci výuky i o možnostech uplatnění po absolvování studia si přišlo přes dva tisíce středoškoláků.

Fakulta informačních technologií

Den otevřených dveří na Fakultě informačních technologií navštívilo na 700 lidí. V drtivé většině to byli studenti mužského pohlaví. Ženy u nás studují tento obor v mizivém počtu, stále jsou to jen dvě procenta (na rozdíl například od USA, kde informační technologie studuje 35 procent dívek). Také v kartuziánském klášteře na Božetěchově ulici, kde nová fakulta sídlí, padl nejeden dotaz na to, jak bude vypadat škola po rekonstrukci.

Fakulta stavební

Jak je vidno z fotografie, na Fakultě stavební (FAST) o budoucí studenty není nouze. Prostorná posluchárna zájemcům nestačila, a tak bylo nutné použít videoprojekce a přenášet poskytované informace paralelně do další místnosti. Den otevřených dveří na FAST 12. ledna navštívilo na 550 studentů.

Fakulta podnikatelská

Na Fakultu podnikatelskou (FP) přišlo přes 450 studentů a rodičů. Vyslechli si informace o historii fakulty, o jejím současném životě, organizaci studia a dostali vyčerpávající informace o bakalářských a magisterských oborech. V diskusi pak padly dotazy na přijímací řízení, testy, přípravné kurzy, možnosti studia v magisterském programu, zejména možnosti studia v kombinovaném studiu a na uplatnění absolventů v pozdější praxi.

Fakulta elektrotechniky a komunikačních technologií

Novou fakultu navštívilo kolem 600 studentů. Středoškoláci se nejvíce zajímali o možnost uplatnění absolventů, ubytovací kapacity na kolejích a podobu přijímacích zkoušek. Přítomní pedagogové museli také často vysvětlovat, proč se bývalá jedna fakulta rozdělila na dvě.

(PhDr. Jitka Vanýšková)

Fakulta chemická zahájila oslavy mezinárodním workshopem

První v řadě slavnostních i pracovních akcí k 10. výročí znovuoobnovení Fakulty chemické VUT v Brně se konala 14.–16. ledna. Ve spolupráci a pod patronací Mezinárodního centra pro vědu a pokrokové technologie UNIDO z Terstu uspořádala fakulta workshop „Technologies and Processes for Sustainable Development and Pollution Reduction/Prevention“. Bylo to mezinárodní setkání odborníků ze sedmi zemí střední a východní Evropy, tj. ČR, SR, Polska, Maďarska, Bulharska, Jugoslávie a Slovinska, dále pak Rakouska, Francie a Itálie.

Fakulta chemická je velmi hrdá na to, že dostala důvěru a byla vybrána jako pořadatel tohoto významného workshopu. Na konferenci bylo pozváno 40 odborníků z oblastí ochrany životního prostředí, technologií k odstraňování starých znečištění půdy, vody, ovzduší atd., odborníků z oblastí tzv. „zelené chemie“, ale také odborníků na katalýzu a další moderní „čisté“ technologie, které nebudou již v budoucnu dále zatěžovat životní prostředí škodlivinami a odpadem. O významu akce vypovídá mimo jiné i seznam významných hostů. Za předsednickým stolem usedli zástupci vlád (ministr životního prostředí SR Prof. RNDr. László Miklós, DrSc., a 1. náměstek ministra životního prostředí ČR Ing. František Škoda), zástupci jihomoravského regionu a města Brna (Rudolf Holz, poslanec Jihomoravského kraje, a Ing. Rostislav Slavotínek, 1. náměstek primátora Brna) a představitelé VUT v Brně (Jeho Magnificence

Studenti FCH projevovali o workshop velký zájem.

O významu akce vypovídá i účast rektora VUT v Brně Prof. RNDr. Ing. Jana Vrbky, DrSc.

Prof. Ing. RNDr. Jan Vrbka, DrSc., rektor Vysokého učení technického v Brně, a Spectabilis Prof. Ing. Milan Drdák, DrSc., děkan Fakulty chemické).

Třídenní konference se konala v příjemném prostředí Fakulty chemické. Vzhledem k dostatečnému prostoru posluchárny se jednání mohli zúčastnit i další pozvaní odborníci z České republiky. Studenti naší fakulty si tak v praxi ověřili svoje možnosti sledovat odborné přednášky i diskusi v angličtině. Veškeré zázemí (ubytování i stravování) pro mimobrněnské účastníky vzorně zajistila Správa kolejí a menz VUT v Brně. Uvedené konstatování není samozvůli pořadatelů, ale vyplynulo z dotazníkové ankety, která proběhla v závěru na přání ICS-UNIDO. Workshop měl jednak klasickou přednáškovou část, ve které bylo předneseno celkem 33 vyžádaných příspěvků, jednak i posterovou sekci. V té bylo vystaveno celkem 29 převážně tuzemských příspěvků. Celkem, kromě studentů a akademických pracovníků FCH, se na workshopu zaregistrovalo 75 účastníků. Přednášková část byla rozdělena do šesti obsahově odlišných částí:

- Mezinárodní iniciativy a programy
- Trendy v čistých technologiích a v procesech prevence znečištění
- Technologie destrukce polutantů a remediace prostředí
- Technologie pro udržitelný rozvoj
- Stav poznání v oblastech snižování znečištění, prevence zne-

čištění a plánované aktivity ve výzkumu i v průmyslu v regionu střední a východní Evropy – národní zprávy

- Diskuse u kulatého stolu: možná obecná doporučení, iniciativy, případně návrhy projektů; doporučení a závěry workshopu

Máme-li zhodnotit workshop po obsahové stránce, musíme především zdůraznit, že znovu a znovu zaznívala „stará pravda“, že v ochraně životního prostředí nemá naději na úspěch osamocené úsilí jedné země, i když bude sebevíce investovat do nových progresivních bezodpadových a čistých technologií. Některé přednášky ukázaly velmi názorně, jaké jsou cesty a způsoby šíření nebezpečných polutantů v evropském regionu a kde stále hrozí rizika. Povzbudivé byly příspěvky o využití odpadů a druhotných surovin pro nové výroby, o možnostech recyklace nejen např. plastů, ale také dalších, obvykle skládkovaných odpadů, o biodegradibilních makromolekulárních materiálech, o trvalé immobilizaci nebezpečných polutantů. Velkou naději a také obrovský prostor pro výzkum přináší nové technologie pracující na principu katalýzy a biotechnologií. Ukazuje se, že právě tudy asi povede cesta k ekologické likvidaci starých zásob toxických a jinak nebezpečných látek i k remediaci a starých zátěží v půdách a ve vodě.

Za předsednickým stolem usedli zástupci vlád, Jihomoravského kraje, města Brna i čelní představitelé VUT v Brně.

V mnoha příspěvcích zazněla nutnost vytvoření ještě dokonalejší mezinárodní sítě, a to nejen pro monitoring znečištění, ale zejména ke spolupráci ve výzkumu, vývoji a při realizacích čistých technologií. „Zelená chemie“ nepředstavuje pouze využívání obnovitelných zdrojů a bezodpadové technologie, ale musí být nevyhnutelně spojena i se změnou filozofie populace. Chemie, která v minulosti tolik uškodila životnímu prostředí, bude naopak představovat mocný nástroj k jeho zlepšování a udržení vysoké kvality pro příští generace.

(Doc. Ing. Jaroslav Fiala, CSc.
Doc. Ing. Ivan Mašek, CSc.)

SUMMARY

Attended by representatives of the governments, of the Brno regional and municipal authorities and BUT and FCH authorities an international workshop „Technologies and Processes for Sustainable Development and Pollution Reduction/Prevention” was held at the Faculty of Chemistry of the Brno University of Technology under the auspices of the ICS–UNIDO. From 14th to 16th January 2002 hosted the faculty environmental scientists from 7 Middle – and East – European countries and 3 EU countries. By the workshop the celebration of 10th anniversary of faculty reestablishment started.

Výstava vzdává poctu legendě naší poválečné architektury

Přehled celoživotní tvorbou profesora architekta Ivana Rullera představuje výstava nesoucí jeho jméno. Výstava, která byla uspořádána k nedávným architektovim 75. narozeninám, probíhá současně na dvou místech. V pondělí 28. ledna se uskutečnila vernisáž v Centru VUT v Antonínské ulici, kam byla instalována Rullerova tvorba z období, kdy působil na FA VUT v Brně, tedy z let 1952–1958 a 1990–2001. O den později byla zahájena druhá část výstavy v prostorách hradu Špilberk, kde jsou soustředěny práce z let 1959–1989.

Slavnostní vernisáž v Centru VUT zahájil projevem rektor VUT v Brně Prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc. Po něm hovořili o činnosti a díle Ivana Rullera děkan Fakulty architektury Doc. Ing. Josef Chybík, CSc., a Prof. Ing. arch. Vladimír Šlapeta, DrSc., spectabilis emeritus FA ČVUT v Praze. V malém hudebním vystoupení členové brněnského Ensemble Marijan, skladatelé Markéta Dvořáková a Ivo Medek, zahráli společnou kompozici Dva v jednom kole.

Ivan Ruller patří k nejvýznamnějším osobnostem generace architektů, kteří se zařadili do poválečné historie československé stavební kultury v padesátých letech 20. století. Jeho dílo je rozsáhlé. Obsahuje více než 500 projektů, z toho bylo téměř 180 realizováno. Důležitým aspektem Rullerovy tvorby je snaha o integraci výtvarného umění do architektury. Výčet jeho činností by ovšem nebyl úplný bez připomenutí pedagogické dráhy. O ní hovořil na vernisáži v Centru VUT v Brně ve

Výstava v Centru VUT v Brně představuje období architektovy tvorby z let 1952–1958 a 1990–2001.

svém projevu i děkan Fakulty architektury Josef Chybík. „Žít a pracovat s legendou je dar a malý zázrak. Na naší fakultě to štěstí máme. Naším kolegou je totiž pan profesor Ivan Ruller. Panu profesorovi bylo dáno, aby mistrně stavěl domy. Má jich za sebou celou řádku. Snad bych za všechny mohl připomenout některé z jeho brněnských děl – například skleněný palác Ingstavu nebo halu Rondo. Dlouze by se dalo povídat o tom, co prožil, kde byl, s kým se setkal nebo také co mu bylo zakázáno, kam nesměl či co ztratil.

Myslím si však, že na akademické půdě se sluší, abych Ivana Rullera představil jako učitele. Pan profesor je pamětníkem, který je s fakultou spojen bezmála 60 let. Učit začal již jako student, když asistoval profesorovi Bedřichu Rozehnalovi. Potom ještě pět let v pohnutých padesátých letech byl kantorem, aby posléze školu nedobrovolně opustil.

Když po listopadu 1989 za ním přišla deputace mladých architektů s výzvou, aby se vrátil, neodmítl. A když jej potom oslovili, aby se stal děkanem, nabídku přijal. Pan profesor má úžasný dar – má rád člověka. Několikrát jsem si všiml, že bez rozdílu. Pro jeho laskavý a milý vztah k lidem a schopnost pomoci, poradit, ale také, když je třeba, napomenout, je studenty milován,“ řekl děkan. Současně připomenul, že mimořádné schopnosti Ivana Rullera ocenil v minulosti i rektor VUT v Brně Petr Vavřín, který mu za úspěchy v pedagogické práci udělil medaili VUT.

(Mgr. Igor Maukš, foto Michaela Dvořáková)

Vernisáž výstavy architekta Ivana Rullera zahájil rektor VUT v Brně Prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc.

Rozhovor s profesorem Ivanem Rullerem

U: Výstava představuje reprezentativní průřez vašeho celoživotního díla. Které období své tvůrčí činnosti považujete, pane profesore, za nejšťastnější?

V Centru VUT v Brně na Antonínské ulici jsou díla spojená s mým působením na Fakultě architektury VUT v Brně v letech 1952–1958 a 1990 až 2001. Na Špilberku je naopak tvorba z let, kdy jsem působil v různých projektových ústavech, nejdéle na ÚHA v Brnoprojektu. Je těžké říci, které období bylo pro tvorbu nejšťastnější. Z hlediska realizace to byla zřejmě doba mezi roky 1960 až 1990, kdy jsem se mohl například v kolektivu vedeném architektem Otakarem Oplatkem podílet na projektování výstavby brněnského Janáčkova divadla. Zajímavá práce v té době byla i na učňovském středisku pro Slovnaft v Bratislavě. Rád vzpomínám na založení ateliéru při ÚHA Brno v roce 1968. Deset roků jsme bojovali o jeho existenci, a když byl tlak již neúnosný, odešel jsem raději na volnou nohu. V ateliéru se podařily dobré věci – administrativní budova Ingstavu na Vídeňské ulici, sportovní hala Rondo nebo budova zlatnického družstva Karát v ulici Orlí. Zajímavou zkušeností byla i obřadní síň v Židenicích. Příjemná práce byla rovněž na projektu banky pro Žďár nad Sázavou i na řadě rodinných domků, včetně mnoha interiérů. Od roku 1976 byla velmi zajímavá spolupráce s BVV, kde jsem s architektem Zdeňkem Müllerem uskutečnil řadu projektů a studií. Vyvrcholením byla realizace výstavby pavilonu E na výstavišti. Rád vzpomínám i na účast při dostavbě Muzea historie v libyjském Tripolisu pro UNESCO.

U: Zúčastnil jste se úspěšně mnoha národních i zahraničních soutěží. Jaký význam mají pro architektky?

Pro každého architekta je účast v soutěžích vítaným oživením praxe. Má v nich totiž možnost volně, bez jakéhokoliv omezení, vyjádřit svůj názor na určitý architektonický problém. Soutěže se vlastně prolínají celým mým životem. Získali jsme ocenění na návrh Náměstí národů v Ženevě, zúčastnil jsem se soutěže na operu v Bělehradě, na radnici v Amsterdamu, na podobu českého pavilonu pro světovou výstavu v Ósace, na revitalizaci obytných domů v Dublinu, na památník deportace otroků v senegalském Dakaru nebo na projekt UNIDO centra ve Vídni. Velmi zajímavá byla soutěž na revitalizaci nacistické ponorkové

základny v Lorientu ve Francii. Myslím, že účast v soutěžích má velký význam, zejména pro poznání myšlenkových přístupů ostatních architektů.

U: Vaše díla obohatila fond moderní české architektury. Máte přesto ještě nějaký profesní sen, který se vám zatím nepodařilo uskutečnit?

Člověk má v životě těch nesplněných snů více než naplněných. I když to půjde zřejmě již mimo mou osobu, přál bych našemu městu, aby se zde podařilo postavit důstojný koncertní sál. Brno je město geniálního hudebního skladatele Leoše Janáčka, který je společně s Mendlem nejvýznamnějším Brňanem ve světovém měřítku. Podle mne je proto určitým handicapem a kulturním dluhem města, že nemá odpovídající koncertní sál. Jsem rád, že se tento problém v poslední době dostal i do povědomí politických představitelů Brna. I když si výstavba sálu vyžádá velké náklady, myslím, že si ho město zaslouží. Navíc budova může

sloužit současně i jako kongresové centrum, které Brnu rovněž chybí. Studenti naší fakulty v rámci svých bakalářských prací vytvořili na padesát studií nové budovy pro brněnskou filharmonii. Ty se určitě mohou stát cenným podkladem pro možné architektonické ztvárnění koncertního sálu.

U: Během své profesní dráhy jste se několikrát dostal na černý seznam komunistické moci. Bylo tomu tak i v době normalizace. Nemohl jste publikovat, zúčastňovat se soutěží a výstav, bylo vám zakázáno členství ve Svazu architektů. Jak se s odstupem díváte na toto období?

Myslím, že tehdy všichni slušní lidé prodělávali něco podobného. Architekti jsou však tady od toho, aby navrhovali domy. Museli jsme se tedy prokousat tím, že nebylo možné publikovat, že jsme nebyli ve Svazu. Ale na druhé straně tady byla spousta stejně smýšlejících lidí. Ti byli i u investorů, kde podporovali tvůrce, se kterými si rozuměli. Naopak já jsem se ve svých interiérech snažil uplatnit výtvarná díla umělců, kteří byli v Praze na indexu – například sochařů Vladimíra Preclíka, Olbrama Zoubka a řady dalších. I když máme k tvorbě i životu vymezen krátký úsek, musí si člověk laťku udržet v takové výši, aby se nemusel později stydět.

U: Pracoval jste nebo se setkal s řadou známých architektů i nekonformních umělců. Můžete vzpomenout alespoň na některé z nich a říci, čím vás ovlivnili?

Velmi mě obohatilo přátelství se sochaři Vladimírem Preclíkem a Olbramem Zoubkem, malíři Janem Kubíčkem a Bohumírem Matallem. Vlastní architektura je především týmová práce. Již od studií jsme měli takovou trojici s Jaromírem Sirotkem a Zdeňkem Řihákem. Velice jsem si vážil přátelství s architektem Karlem Pragrem, který byl zakladatelem a duší bloku architektů a výtvarníků, jehož jsem byl členem. Významné bylo i mé členství ve Sdružení Q, které jako jediné u nás sdružilo výtvarníky, hudebníky, dramatiky, literáty a architektky. Po jeho zániku začátkem normalizace bylo v devadesátých letech obnoveno. Jeho členy jsou dnes například básník Ludvík Kundera, skladatel Ivo Medek nebo výtvarník Jan Rajlich. Vzpomínám také na profesory Bedřicha Rozehnalu, u kterého jsem studoval, Bohuslava

Fuchse, Miloslava Kopřivu a Vladimíra Karfíka. I když jsem se s nimi setkával v dobách pro celou naši společnost velmi těžkých, právě kontakty s takovými lidmi pomáhaly člověku lépe nepříznivou atmosféru překonávat. Každý z nich byl sice v něčem jiný, ale vzorem mi byli všichni svým přístupem k architektuře.

U: Po listopadu 1989 jste se vrátil na Fakultu architektury VUT v Brně, kde jste v letech 1990–1994 zastával funkci děkana. Jak hodnotíte z pozice pedagoga nastupující generaci architektů a v čem spatřujete úlohu architektury u nás v novém tisíciletí?

Brno má dobré vyhlídky, protože se zde již úspěšně etablovala střední i mladší generace architektů ze sdružení Obecný dům. Členové uskupení by mohli sehrát v brněnské architektuře významnou roli. Bude záležet ovšem na pochopení investorů a podpoře z politické oblasti, aby dostali šanci své záměry realizovat. Brněnská architektura prožila své nejkrásnější období ve dvacátých letech, kdy bylo město nejvíce v celé republice obohaceno funkcionalismem. Nastupující generace si je tohoto dědictví vědoma a snaží se ho rozvíjet. V tom vidím velký příslib. Na otázku o směřování architektury se těžko odpovídá, protože existuje mnoho různých trendů. Já osobně si myslím, že vývoj se bude ubírat spíše cestou k určité všeobecné kulturní úrovni než k nějakým velkým individuálním architektonickým výkonům. Ty jsou totiž možné ve společnostech, které nemají problémy, s kterými se u nás budeme ještě dlouho potýkat. To samozřejmě neznamená, že i u nás nevzniknou ojediněle díla světových stararchitektů. Myslím, že architekturu v budoucnosti do značné míry ovlivní i pokrok v technice stavění.

U: Můžete prozradit, na čem nyní pracujete a jaké máte další plány?

V současnosti pracuji na projektech dvou rodinných domků a sportovní stavby Pod Palackého vrchem pro VUT v Brně. Sleduji vypisované soutěže, a pokud se objeví něco zajímavého, tak se do toho určitě pustím. Dále také působím v ateliérech FA jako pedagog a práce se studenty mi přináší velké potěšení.

(Rozhovor připravil Mgr. Igor Maukš,
foto Michaela Dvořáková)

VUT v Brně navázalo spolupráci s Dominican University v Chicagu

Ojedinelou spolupráci navázalo VUT v Brně s polskou univerzitou Mikuláše Kopernika v Toruni a s americkou Dominican University v Chicagu. O dvouletém manažersko-marketingovém kurzu MBA, jeho zaměření a poslání jsme hovořili s PhDr. Ivetou Šimberovou z Fakulty podnikatelské VUT v Brně.

Co znamená MBA?

Mezinárodní standard ve vzdělávání manažerů. Určen je absolventům vysokých škol, kteří dosáhli minimálně bakalářského stupně. I když se marketing uplatňuje ve všech oblastech řízení, hlásí se k nám především řídící pracovníci velkých podniků či bank. Začínají se ale objevovat stále mladší uchazeči, věkový průměr se pohybuje kolem dvaceti pěti let.

Americký MBA program není ale na VUT v Brně jediný. Čím je specifický?

Na rozdíl od anglické větve kurzu MBA, který organizuje VUT v Brně už 8 let, americká větev je zaměřena na tvrdší management v řízení financí. První třicítka manažerů se od příštího akademického roku začne především učit, jak obstát v opravdu tvrdé konkurenci na zahraničních finančních trzích. O tom jim budou přednášet špičkoví odborníci z České republiky, Polska a Spojených států. Američané budou vyučovat předměty, které u nás nejsou zatím příliš známé. A to bude pro české manažery jistě dobrá škola.

Kolik bude uchazeče studium stát?

Kurz je dvouletý, formou distančního studia především o víkendech. Částka není malá, pohybuje se kolem čtvrt milionu korun. Většinou ji studentům hradí firmy. Existují ale i lidé, kteří si kurz platí sami. Vědí totiž, že MBA je zárukou dobrého zaměstnání a skvělých pracovních vyhlídek. Koneckonců i samy zahraniční firmy u nás dobře vědí, co MBA znamená a které manažerské dovednosti absolventů garantuje. Součástí kurzu je i kurz odborné angličtiny. Absolventi jsou tudíž i dobře jazykově vybaveni.

Co všechno by měl správný manažer ovládat?

Musí se umět orientovat ve všech oblastech řízení – ať už to jsou finance, marketing, nové technologie či lidské zdroje. Musí mít smysl pro týmovou práci, umět lidi vést a motivovat.

U nás to ale mnohdy vypadá, že na lidském faktoru záleží ze všeho nejméně!

Asi to souvisí s naší národní povahou a tím, co máme hluboko zaryto pod kůží. Někdy se může zdát, že se hodnoty vytratily a jde jen o urvání zisku. Na druhé straně se věci začínají pomalu zlepšovat. Například téma jako podniková kultura nebo etika

Děkan Fakulty podnikatelské VUT v Brně Karel Rais a děkanka Dominican University Chicago Molly Burke podepisují předběžnou smlouvu o zahájení studia a spolupráce.

podnikání teď patří k těm nejméně frekventovanějším. Jsou to první vlaštovky a je moc dobré, že se v kurzu budou manažeři učit, že tuto oblast nelze podceňovat.

Co českým manažerům chybí nejvíce?

V zahraničí mají pracovní standardy už hluboce zažitě, my u nás dosud hodně improvizujeme a pracujeme intuitivně. Rozdílné kulturní podmínky jsou základem určitých pracovních návyků. Když do českého prostředí vstoupí německý manažer, je zděšen. Zatímco Němci pracují velmi detailně a obezřetně hospodaří s vlastním časem, Češi jsou schopni trávit dlouhé hodiny debaty u kávy. Vědí totiž, že svou práci stejně nakonec udělají.

Dobrý manažer nemusí tedy být nutně ten, kdo tráví denně čtrnáct hodin v práci?

Právě naopak, to nesvědčí o jeho vlastní efektivitě. Když totiž člověk nedokáže řídit sám sebe, neumí vést ani ostatní. Důležité je umět si zorganizovat čas, sestavit priority a žít i svůj soukromý život. Mezi prací a soukromím musí být rovnováha. Když to člověk nezvládne, je z něj po pár letech vyhořelá černá skříňka.

Těšíte se na zahájení kurzu?

Moc. Američané nás infikovali svým entuziasmem a nadšením. Pustíme se do něj s velkou chutí!

(ts)

CEVAPO uspořádalo setkání zaměřené na interní vzdělávání

Centrum vzdělávání a poradenství (CEVAPO) uspořádalo 24. ledna v zasedacím sále rektora v Centru VUT v Brně již druhé setkání Quodlibet. Diskusní program vycházející z formy quodlibetních rozprav na středověkých univerzitách byl zaměřen na přípravu komplexního programu interního vzdělávání na VUT, který by se měl v letošním roce (již od letního semestru 2001/2002) rozběhnout.

Program interního vzdělávání, jeho zavedení a rozvoj, je významnou součástí dlouhodobého záměru VUT v Brně. CEVAPO na tento záměr reagovalo přípravou nabídky programu interního vzdělávání, jehož oficiální zahájení bylo spojeno právě s pořádáním tohoto diskusního programu. Jeho cílem je vytvoření příležitosti zaměstnancům VUT v Brně pro jejich kontinuální odborný rozvoj. Základní programové teze a přehled souvisejících dokumentů byly předloženy v doprovodném materiálu pořadu. Samotný program interního vzdělávání je koncipován do několika obsahových skupin:

- Management a administrativa
- Pedagogika a didaktika
- Jazyky
- Výpočetní technika
- Humanitní vzdělávání a evropská studia

Kurzy manažerských dovedností mají pokrýt většinu oblastí patřících do tohoto oboru. Důraz bude kladen především na rozvoj znalostí potřebných pro řízení ve školství a dále na řízení projektů včetně projektů mezinárodních. Součástí programu jsou také kurzy zaměřené na rozvoj znalostí v oblasti praktické personalistiky, administrativy projektů a ekonomického řízení v prostředí vysokých škol aj. V nabídce jsou rovněž kurzy právníckého minima a kurz práva duševního vlastnictví.

Další skupinou programu interního vzdělávání je soubor kurzů zaměřených na rozvoj pedagogických schopností. Výsledek pedagogického úsilí je vedle odborné stránky neméně závislý na kvalitě pedagogické. Nabídka vzdělávání v oblasti pedagogiky proto obsahuje především kurzy zaměřené na rozvoj pedagogických dovedností, využívání moderních didaktických technologií, uplatňování moderních metod ve vzdělávání aj. Navrhované kurzy rozvíjejí znalosti a dovednosti v metodologii vzdělávání dospělých, metodologii distančního vzdělávání, metody počítačově podporovaného vzdělávání a e-learning, stejně jako konzultační a komunikační dovednosti. Významnou je rovněž nabídka uceleného pedagogického studia vedoucího k získání mezinárodně uznávané kvalifikace evropského inženýra-pedagoga IGIP.

Interní vzdělávání bude obsahovat i jazykové kurzy, které mají za cíl zvyšování jazykové připravenosti zaměstnanců VUT v Brně. Druh a počet otevřených kurzů bude úzce záviset na počtu přihlášených. Je třeba uvést, že při vysoké kvalitě předná-

šejících a dokonalém vybavení je navrhovaná cena jazykových kurzů pro interní zaměstnance VUT v porovnání s komerčními podmínkami velmi výhodná.

Vzdělávání v oblasti výpočetní techniky je zaměřeno na rozvoj praktických dovedností při práci s výpočetní technikou. Z některých výzkumů vyplývá, že možnosti výpočetní techniky jsou průměrně využívány pouze asi ze 60 procent, a to i ze strany lidí, považujících se subjektivně za obstojné počítačové odborníky. V nabídce jsou kurzy týkající se základů výpočetní techniky, základů sítí, operačního systému, tabulkového kalkulátoru, textového editoru, databáze, elektronické pošty a internetu.

Humanitní a evropská studia mají poskytnout účastníkům kurzů širší povědomí o myšlenkových směrech a souvislostech různých filozofických, náboženských, politických, ekonomických i uměleckých proudů. Jde tedy o zaměření na skutečnosti, které se svou podstatou vymykají jasnému a jednoznačnému světu technicky pragmatického myšlení. V nabídce jsou kurzy věnované evropské kultuře, filozofii, rétorice, logice, umění, ale také kurzy zaměřené na ekonomické a politické otázky evropské integrace.

O správnosti a dokonce nutnosti zavedení programu interního vzdělávání na VUT v Brně nezapochyboval během setkání žádný z diskutujících.

Mgr. Milan Klapetek, který je koordinátorem programu interního vzdělávání v rámci CEVAPO, v úvodním vystoupení uvedl, že současná informační společnost je se vzděláváním nerozlučně propojena. Podle něj je ale zisk plynoucí ze vzdělání někdy jen těžko vyjádřitelný, není kvantifikovatelný a není vždy bezprostřední. „Vzdělání ovšem lidem umožňuje lépe se orientovat ve

světě, který prodělává neustálou proměnu. Člověk je vlastně každodenně nucen procházet určitým konkurzem na své „místo na slunci“. V postmoderní společnosti není pevných, stálých a trvalých jistot. Vzdělávání je potom ovšem možno chápat i jako součást všeobecného zápasu o přežití. “ Podle něj má vzdělávání dospělých své vlastní zákonitosti a své vlastní kouzlo. Je to proces vzájemného obohacování, a nemusí tedy být „mordováním ducha“. Zdůraznil, že společným cílem vzdělávání je nejen osobní růst každého jednotlivého zaměstnance, ale tím i rozvoj VUT v Brně jako celku.

Doc. RNDr. Petr Dub, CSc., prorektor VUT v Brně pro vzdělávací činnost, poukázal na to, že vysokoškolští učitelé často v každodenním chvatu a starostech o granty a ekonomické aktivity zapomínají, že jsou zde především pro studenty a že jejich hlavním úkolem je studenty vzdělávat. Prorektor upozornil rovněž na některé otázky, které vyplývají z toho, že se jedná o vzdělávání vzdělavatelů: Jsou vzdělavatelé vzdělatelní? Jak je vzdělávat? V čem je vzdělávat?

Doc. Ing. Eva Münsterová, CSc., vyslovila přesvědčení, že nedůležitější je vzdělávání managementu, protože vedení univerzity i jednotlivých fakult musí zajistit odpovídající manažerské vedení. Podle ní si žádná vysoká škola nemůže dovolit zůstat konzervativní v době, kdy rychle vzniká celoevropský prostor univerzitního vzdělávání.

Profesor Ing. Emanuel Ondráček, CSc., uvedl, že první krok byl již učiněn tím, že se o interní vzdělávání začalo profesionálně starat CEVAPO. Podle něj je nyní třeba dát této formě vzdělávání obsah a strukturu. Zdůraznil, že musí existovat nejen dostatečná nabídka, ale i zájem a ochota ji využít, motivace k získávání vědomostí a také představa o jejich využití. Jednotlivé fakulty by podle jeho názoru měly specifikovat, jaké vzdělávání požadují.

Docent PhDr. Lubomír Kostroň, CSc., z Masarykovy univerzity v Brně uvedl, že vysoké školy musí usilovat o proměnu své organizační kultury, musí se stát „učícími se institucemi“. Taková organizace podle něj představuje jiné pojetí – řízení druhých se mění spíše na jejich koučování. Lidé ve vedoucích funkcích musí být jak nositeli étosu, tak musí přemýšlet o způsobech vedení lidí, o samotné organizační kultuře. Docent Kostroň zdůraznil, že vzdělávání by mělo začínat již od budoucích a perspektivních vedoucích pracovníků školy. Podle něj by bylo užitečné, aby brněnské vysoké školy v budoucnu v oblasti vnitřního vzdělávání spolupracovaly.

Do celého uvažování vstoupil JUDr. Bohuslav Šauer precizní prezentací současného právního vymezení otázek vzdělávání v české legislativě. V kontextu přednesených úvah o významu interního vzdělávání působil jeho příspěvek poněkud demotivujícím dojmem, zejména pak informací, že podle novely Zákonníku práce zaměstnavatel nemá povinnost pečovat o rozvoj, rozšiřování a prohlubování kvalifikace zaměstnanců. Toto konstatování je v zásadním nesouladu se všeobecně akceptovanými trendy personálního řízení ve vyspělých evropských zemích, jak konstatoval na závěr programu Ing. Ladislav Janíček, PhD., MBA, ředitel Centra vzdělávání a poradenství VUT v Brně.

Ing. Janíček dále zdůraznil, že samotný systém interního vzdělávání nelze úspěšně implementovat bez úzké návaznosti na systém personálního řízení, zejména pak strukturovaný systém oceňování. Zdůvodnil ve svém vystoupení význam vzdělávání pro rozvoj organizační kultury. Na závěr pak ředitel seznámil účastníky setkání s připravovanou strukturou interního vzdělávání, základní nabídkou a kalendářem kurzů. Podle něj bude nutné vytvořit takový systém, v němž by absolvování kurzu bylo předpokladem pro uznání zvýšené kvalifikace, a to například i s příslušným platovým oceněním.

Lektory programu interního vzdělávání se mají stát zejména pedagogové z VUT v Brně, ale také Masarykovy univerzity a dalších organizací. Zapojením pedagogů VUT v Brně se uskutečňuje i idea „učící se organizace“, kdy se lidé v organizaci vzdělávají navzájem.

Na závěr byli účastníci požádáni o vyplnění dotazníku, který zjišťoval jejich názory na některé problémy spojené s realizací programu. Výsledky tohoto výzkumu budou zveřejněny v některém z příštích čísel Událostí.

(Podle materiálů Centra vzdělávání a poradenství VUT v Brně zpracoval Mgr. Igor Mauků)

SUMMARY:

On 24th January, the Rector's meeting room saw another Quodlibet gathering. This time the participants in the forum, which has the form of quodlibet debates at medieval universities, were discussing the preparation of a comprehensive programme of BUT internal education, to be launched this year (some courses will begin already in the summer semester).

Fakulta architektury VUT v Brně vystavuje studentské práce

Už po šesté se v uplynulém školním roce konala studentská soutěž o nejlepší ateliérovou práci urbanistického zaměření. Každým rokem soutěž i následnou výstavu pořádá jiná škola, ateliér urbanismu Fakulty architektury VUT v Brně byl pořadatelem letos teprve podruhé. „Tato soutěž je jedna z mála příležitostí, kdy lze poznat tvorbu studentů odjinud a vůbec přístup k výuce urbanismu na jiných školách,“ míní jeden z porotců, Ing. arch. Karel Havliš z ateliéru urbanismu Fakulty architektury VUT v Brně.

Do soutěže bylo přihlášeno 42 projektů od studentů z FA VUT v Brně, Fakulty architektury Českého vysokého učení technického v Praze a letos poprvé také z FA STU Bratislava. Do užšího výběru postoupilo 14 prací. Ty jsou nyní vystaveny v Galerii „r“ na Fakultě architektury VUT v Brně na Pořičí. Jednotlivé projekty posuzovala komise složená ze zástupců všech tří škol

První místo v soutěži obsadil David Šrom z Fakulty architektury VUT v Brně za projekt konverze kasáren v Uherském Hradišti.

a dále nezávislí architekti. Ve druhém kole bylo vybráno šest prací: každá ze tří cen putovala na jednu ze zúčastněných škol a tři další projekty byly odměněny finanční částkou.

Studenti navrhovali urbanistická řešení různých městských i regionálních celků na území Čech, Moravy a Slovenska, například urbanistická studie nevyužívaného území Dolní Libně nebo návrh chybějícího propojení sídel v regionu Banské Štiavnice. Studenti FA VUT v Brně se pokoušeli urbanisticky vyřešit některá bolavá místa jihomoravské metropole: dostavbu Mendlova náměstí, které je dnes spíše odpudivým dopravním uzlem než živoucím městským prostorem, regeneraci města mezi Pořičím a Ry bářskou ulicí nebo navrhovali zástavbu východního svahu pod hradem Špilberkem nad ulicí Husovou, kde se nyní nachází park.

„Kritérií pro hodnocení jednotlivých prací bylo několik, například tvůrčí přístup k tématu, jeho aktuálnost a další. Nechtěli

Složení poroty

Doc. Ing. arch. Jan Mužík, CSc. (FA ČVUT Praha)

Doc. Ing. arch. Peter Kardoš, CSc. (FA STU Bratislava)

Ing. arch. Karel Havliš (FA VUT v Brně)

Ing. arch. Eva Staňková

Ing. arch. Jiří Palacký – předseda poroty

Petra Malečková (FA VUT v Brně): Regenerace města mezi Poříčím a Rybářskou ulicí.

jsme také handicapovat mladší studenty vůči diplomantům,“ říká člen poroty Ing. arch. Havliš.

Jako nejlepší porota ohodnotila projekt Davida Šroma z FA VUT v Brně – konverze dnes již nevyužívaných kasáren v Uherském Hradišti. Jeho oceněný návrh ponechává stavebně vyhovující objekty kasáren pro jiné funkce (služby, školy) a doplňuje zbylé území městskou strukturou, navazující na okolní zástavbu.

Výsledky soutěže

1. místo (14 000 Kč) – David Šrom (FA VUT v Brně): Konverze kasáren v Uherském Hradišti
2. místo (8 000 Kč) – Michal Kostovský (FA STU Bratislava): Trenčianské Teplice – sídlo
3. místo (5 000 Kč) – Zdeněk Hejda (FA ČVUT Praha): Návrh cyklostezky Valašské Klobouky–Brumov

Odměna 3 000 Kč:

David Zajíček (FA VUT v Brně): Mendlovo náměstí – formulace centra

Odměny 2 000 Kč:

Martin Jirovský (FA ČVUT Praha): Regulační plán Moraveč – Rzává u Chotovic

Petra Malečková (FA VUT v Brně): Regenerace města mezi Poříčím a Rybářskou ulicí

Rozsáhlý areál se tak opět zapojí do městského organismu. Podle Ing. arch. Havliše získal David Šrom sympatie poroty díky výběru velmi aktuálního tématu a rovněž velké osobní zainteresovanosti na problému. „Všechny porotce zaujal formou hledání řešení. Celý ten proces jako jistou cestu studování problému dokázal velmi přesně a také lidsky popsat. Byť spousta lidí říká, že nejdůležitější je výsledek, u studentských prací je mnohdy důležitější cesta k němu,“ ocenil Havliš.

Druhé místo získal Michal Kostovský (FA STU Bratislava) za řešení problematiky lázeňského města Trenčianské Teplice a třetí cena putovala ke Zdeňku Hejdi za jeho návrh cyklostezky Valašské Klobouky–Brumov.

(Mgr. Vlasta Gajdošíková, foto Ing. Ladislav Mohelník)

SUMMARY:

The student competition for the best studio town-planning work that took place last academic year was the sixth in succession. Each year the competition with a subsequent exhibition is organized by a different university. This year it was only the second time that the Town-Planning Studio at the faculty of Architecture was the organizer. Forty-two projects have been registered for the competition, their authors being architecture students from the faculties of architecture at BUT and Czech Technical University in Prague and this time also at the Slovak Technical University in Bratislava.

DEUMA – Deutsch im Maschinenbau

Projekt Deutsch im Maschinenbau byl schválen Evropskou komisí v rámci programu Leonardo da Vinci II na podporu inovací odborného vzdělávání a patří do kategorie rozvoje cizojazyčných dovedností. Celkový objem plánovaných finančních prostředků činí 337 104,00 Euro, z toho dotace z Evropské unie 252 778,00 Euro. Projekt je plánován na tři roky s ukončením v listopadu r. 2004.

Záměr projektu

Ve střední Evropě se zvyšuje počet podniků se zahraniční kapitálovou účastí především z německy mluvící oblasti a od pracovníků se vyžadují nejenom dobré znalosti němčiny obecné, ale také profesní. Týká se to především výrobního průmyslu, zejména strojírenství. Ve vzdělávacím systému zemí, které se projektu účastní, však tyto potřeby nejsou takřka vůbec zohledněny, s výjimkou hospodářské němčiny. Výukové materiály dostupné na trhu navíc již dávno neodpovídají stavu technologií a metodám, které jsou dnes k dispozici.

Původním záměrem projektu bylo vytvořit výukové materiály pro profesně orientovanou výuku jazyků na fakultách strojního inženýrství v ČR, které by odrážely adekvátní obsah a současně využívaly inovativní formy výuky. Na základě analýzy osnov a požadavků středních průmyslových a odborných škol bylo zjištěno, že i zde vzniká obdobná potřeba, podmíněná požadavky z výrobního strojírenského průmyslu.

Zavedením multimediálního výukového materiálu do vzdělávacího systému v partnerských zemích se značně posílí šance zejména mladých lidí uplatnit se na trhu práce.

Partnerství

Kromě VUT v Brně, které je předkladatelem a koordinátorem projektu, se na řešení bude podílet celkem 11 partnerů z 5 zemí, jmenovitě:

Universität Tübingen – D, Goethe-Institut – D, CZ, Technische Universität Wien – A, Chambre de Commerce et d'Industrie du Jura – F, S. A. ROBERT BOSCH – F, Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava – CZ, Střední integrovaná škola v Brně – CZ, SEM Drásov Siemens Electric Machines, s. r. o. – CZ, TOS Kuřim, a. s. – CZ, Žilinská univerzita – SK.

Vlastním realizátorem projektu je katedra jazyků FSI, na dílčích se však budou rovněž podílet i členové jiných ústavů a úseků fakulty FSI. Předpokládá se rovněž využití služeb CEVAPO.

Cíl projektu

Cílem projektu je zlepšit profesní jazykové kompetence českých, slovenských a francouzských účastníků vzdělávacího procesu

pro oblast strojírenství s využitím výukových metod e-learningu. Cílovou skupinu tvoří žáci středních průmyslových a odborných škol, vysokoškolští studenti, frekventanti kurzů celoživotního vzdělávání – jinými slovy každý, kdo potřebuje rozvíjet cizojazyčné dovednosti orientované na strojírenskou oblast.

Výstupy z projektu

Konkrétním výstupem bude 9 multimediálních výukových modulů pro oblast strojírenství, a to ve dvou verzích – jako CD-ROM a webová verze. Tematicky budou zahrnuty oblasti, jako jsou základy matematiky a fyziky, materiály a jejich vlastnosti, spojovací elementy, strojní součásti, nářadí a přístroje, interpretace výkresové dokumentace. Jednotlivé moduly budou odrážet jak oborovou, tak jazykovou progresi od jednoduššího ke složitějšímu. Každý modul bude obsahovat výukové materiály k rozvoji všech základních jazykových dovedností, tj. porozumění slyšenému a čtenému, mluvení i psaní.

Současně budou vypracovány uživatelské příručky v národních mutacích a rámcové osnovy pro vzdělávací proces. Výstup projektu bude prakticky ověřen v pilotních kurzech s využitím nové didaktické koncepce spojující multimediální výuku a tele-tutoring pomocí Internetu. Dílčí výsledky budou ve vazbě na strojírenský průmysl průběžně testovány a vyhodnocovány.

Šíření výsledků projektu

V rámci šíření výstupů z projektu bude uspořádáno několik akcí, jejichž cílem bude rovněž obecně přispět k rozšíření nových inovativních metod výuky jazyků, zejména e-learningu. 9.–10. 9. 2002 bude uspořádána mezinárodní konference na téma „Výuka jazyků s počítačovou podporou“, pro rok 2003 je plánován ve spolupráci s Asociací strojních inženýrů mezinárodní seminář k otázkám jazykového profilu strojního inženýra na evropském trhu práce, v listopadu 2004 bude uspořádána mezinárodní konference z hlediska transferu výsledků projektu do jiných technických oblastí, zejména elektrotechniky a stavebnictví, a do dalších národních jazyků (poština, ruština aj.).

(PhDr. Irena Čornejová, katedra jazyků FSI VUT v Brně)

ERASMUS otevírá studentům cestu na zahraniční univerzity

V rámci vzdělávacího programu Evropské unie Socrates II – Erasmus vyjíždí stále více studentů VUT v Brně studovat na univerzity v cizině. Posluchačka čtvrtého ročníku oboru geodézie FAST VUT v Brně Gabriela Hotovcová absolvovala jeden semestr studia na Universidad politecnica ve španělské Valencii. O některé své zkušenosti se podělila v článku napsaném pro Události.

Jak známo, není člověk živ jen prací, a tak v rámci zahraničního studia kromě pilného vyseidávání nad skripty každý využije i příležitosti obeznámit se s jinou kulturou, se vším, co k ní patří, tedy i s lidmi, zábavou a cestováním. To vše se dnes dá uskutečnit účastí v projektu ERASMUS, v jehož rámci fungují tzv. mobility studentů. Na základě bilaterální smlouvy si zahraniční univerzity vyměňují své studenty; snahou je docílit uznání absolvovaného studia na škole domácí.

Já jsem možnost ověřit si, co se ve mně skrývá, dostala při cestě do Valencie, kde jsem se na dobu jednoho semestru zařadila mezi řádné studenty čtvrtého ročníku tamní technické univerzity oboru geodézie. Universidad politecnica de Valencia byla celých šest měsíců moje alma mater a zkušenosti, které jsem si odtud odnesla, mne bezpochyby budou provázet po celý život. Musím podotknout, že tamní organizace přijetí a opatrování studentů neměla chybu. Také mimostudijní nabídka sportovních a poznávacích akcí byla opravdu bohatá. Důležitým přínosem pro mne byl i kontakt se studenty z ostatních států Evropy, např. Dánska, Norska, Německa, Rakouska, Polska, Itálie, ale i jiných, jako třeba Kolumbie či USA.

Kromě toho, že jsem měla možnost shrnout své poznatky do výstavy v prostorách FAST, udržuji kontakt se zahraničním oddělením rektorátu, kde se na březen 2002 plánuje komplexnější prezentace jmenovaného projektu.

Vřele doporučuji případným zájemcům o podobné vycestování v maximálně možné míře se na tento pobyt připravit předem, třeba právě tím, že navštíví již zmíněnou výstavu. Hlavně je potřeba se soustředit na výběr z nabízených předmětů a jejich porovnání s odpovídajícími předměty na domovské univerzitě. Jedině tím se dá předejít komplikacím s pozdějším přenosem kreditů či dalším nepřijetím. Dnes máme možnost díky dokonalé komunikační technice si zajistit dostatečné množství informací a kontaktovat prakticky kohokoliv potřebujeme. Není tedy potíž v této věci oslovit přímo vyučujícího nebo nalistovat

Gabriela Hotovcová a Ana Isabel Losada v době studijního volna.

webové sylaby zahraniční školy. Nejosvědčenější metodou je přečíst si na internetu uveřejněné zkušenosti studentů s konkrétními univerzitami.

Já osobně bych ráda, budu-li mít tu možnost, udržela kontakt na univerzitní úrovni, například v podobě cíleného projektu v rámci doktorského studia, nebo bych chtěla alespoň konzultovat některé vědecké části mé budoucí diplomové práce se španělskými odborníky.

Na závěr bych ráda touto cestou poděkovala všem pracovníkům zahraničního oddělení rektorátu VUT v Brně, protože odvádí výbornou práci, často i nad rámec svých pracovních povinností. Já jim do budoucna držím palce a přeji hodně pracovních úspěchů, které nám studentům otvírají cestu do světa.

(Gabriela Hotovcová,
posluchačka 4. ročníku geodézie FAST VUT v Brně)

SUMMARY:

More and more students can stay at foreign universities to study there within the EU Socrates II – Erasmus educational programme. Ms Gabriela Hotovcová a fourth-year student of geodesy at the BUT Faculty of Civil Engineering could study for one semester at Universidad politecnica in Valencia, Spain. In an article written especially for BUT News she described some of her experiences.

Výstava prací studentů oboru Průmyslový design

V prostoru před aulou Fakulty strojního inženýrství VUT v Brně budou až do konce února vystaveny nejzajímavější práce studentů oboru Průmyslový design ve strojírenství. Letošní již druhý ročník výstavy je současně připomínkou desetiletého výročí trvání tohoto oboru na FSJ. „K tomuto jubileu připravujeme větší výstavu pro širokou veřejnost v nových prostorách brněnského Design centra v Radnické ulici s následnou reprízou v Praze,“ uvedl vedoucí Odboru průmyslového designu Doc. Ing. arch. Jan Rajlich.

Na výstavě jsou převážně díla studentů z poslední doby s důrazem na diplomové práce. Na šířeji koncipované přehlídce v Design centru by se měly objevit práce studentů z období uplynulých pěti let. „Průmyslový design jako disciplína na pomezí

Nahoře: Golfový vozík (David Jurda).

Dole: Ruční el. šlehače (Petr Matlocha, Marek Kubíček, Marek Hlouch).

Studie motocyklu (Marek Hlouch).

vědy, techniky a umění je velmi důležitá právě pro podporu humanizace technického školství. Musím říci, že se nám za dobu působení na fakultě již i těm ‚zarputilým‘ strojařům a technikům, kteří nic jiného než svou techniku neuznávají, něco o designu povedlo říci a že už nás mnozí přinejmenším berou,“ konstatoval s uspokojením Rajlich.

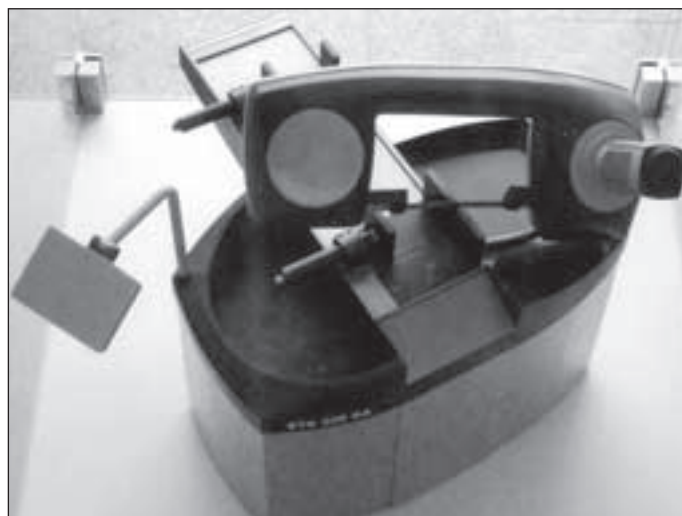
Práce brněnských studentů jsou u státních zkoušek hodnoceny velmi příznivě. Poslední tři roky se systém výuky podařilo stabilizovat. Zájemci jsou vybíráni již v prvním ročníku a od druhého ročníku se již tedy specializují, i když první dva ročníky obsahují stále ještě hodně strojírenských předmětů. Čtvrtý a pátý ročník jsou potom již úplně designéřské. Počet studentů se v jednotlivých ročnících pohybuje mezi 12 až 18. „Zájem o studium designu je ovšem daleko větší, každoročně se hlásí od 40 do 80 uchazečů. Přihlásit se je nutné do konce zimního zkouškového období, v letním semestru potom děláme výběrové řízení včetně jednodenní talentové zkoušky,“ vysvětlil Rajlich.

I když studenti designérství samozřejmě využívají možnosti počítačové vizualizace, základem zůstává tvorba modelů. „To je samozřejmě náročné i z finančního hlediska, protože ceny materiálů na modely se pohybují dost vysoko. Přitom nemáme žádné zvláštní dotace, dostáváme stejně jako jiné obory na fakultě. I když se nám občas podaří získat nějaký grant, nejsme na tom proto nijak zvláště dobře,“ dodal vedoucí.

O dobré úrovni výuky na studijním oboru Průmyslového designu na FSI VUT v Brně svědčí řada ocenění, která jeho absolventi v minulosti získali. Jako příklad lze uvést motocykl Dudek Přemysla Svobody nebo výdejní automat na jídlo Jiřího Janíčka, kteří obdrželi ocenění Vynikající design. Dobrý design získali Lukáš Klika za svůj kolový traktor, Marián Lednický za dentální rentgen, Jaromír Čech za motocykl Teenage pro Jikov Vodňany, Pravoslav Rybníček za horizontální brusku, Ondřej Kroupa za osobní výtah nebo Viktor Šašinka za léčebnou kabinu. Také v letošním roce aspirují některé práce studentů na ocenění v této soutěži Design centra ČR.

Potvrzením dobré práce pedagogů je i to, že absolventi nacházejí po ukončení studia dobré uplatnění. Například tři studenti, kteří dělali své diplomové práce ve spolupráci s designem

Automatická pásová pila (Zdeněk Dojčar).

Výdejní stojan pohonných hmot (Jan Cága).

Auto Škoda, se následně stali zaměstnanci této firmy. I když menší a střední podniky zatím většinou nemají na vlastní design prostředky a vzory raději přebírají, i tady se pozvolna začíná situace měnit. Pokud se absolventi neuplatní přímo v průmyslových podnicích, najdou zaměstnání v DTP studiích, reklamních agenturách nebo si je sami úspěšně zakládají. „Máme ovšem své absolventy jako designéry ve velkých průmyslových podnicích, například v komárenských loděnicích, ve firmě Eta Hlinsko nebo v brněnském Zetoru. Někteří naši absolventi si zakládají i vlastní designérské firmy,“ potvrdil Rajlich. Podle něj mají právě absolventi studia designu na FSI výhodu proti designérům přicházejícím z uměleckých škol, kterým schází určitá korekce například z hlediska technologických požadavků na výrobek.

(Mgr. Igor Maukš, foto Michaela Dvořáková)

SUMMARY:

An exhibition of the most interesting works done by students specialising in the industrial mechanical engineering design will be placed in front of the great hall at the BUT Faculty of Mechanical Engineering. This year's exhibition, which takes place for the second time, was also an occasion to commemorate the tenth anniversary of this study specialization at the BUT Faculty of Mechanical Engineering. At the exhibition, mostly recent student works can be seen with preference given to diploma projects. A more broadly conceived exhibition at the Design Centre should show student works done over the last five years.

E-learning a výuka jazyků na Fakultě strojního inženýrství

Zkušenosti z dosavadního provozu ukazují, že investice vložené do vybudování učebny s počítačovou podporou jazyků na Fakultě strojního inženýrství VUT v Brně mají své opodstatnění, jsou vstřícně přijímány studenty a mají ve výuce cizího jazyka příslušný efekt při osvojování výrazových prostředků v rámci situačně orientovaných rozhovorů.

Dne 6. 10. 2000 byl na Fakultě strojní VUT v Brně za přítomnosti vedoucích funkcionářů VUT v Brně a Fakulty strojního inženýrství zahájen provoz ve specializované učebně pro výuku jazyků s počítačovou podporou. Prostředky získala katedra jazyků díky podpoře vedení FSI v rámci fakultního grantu – předpokladem pro jeho získání bylo co nejširší využití studenty v rámci povinné výuky. Učebna je vybavena 15 pracovními stanicemi a pracovištěm učitele.

Z celkové dotace 3 hodiny / týden / semestr byla vyčleněna jedna hodina za týden a sdružena do dvouhodinové výukové jednotky s počítačovou podporou výuky jazyků 1x za 14 dnů střídavě v liché a sudé týdny v předmětu CJ II a CJ III. Tím se dosáhlo celoročního rovnoměrného využití učebny a navíc i pokročilým studentům, kteří si zapisují pouze CJ III, byla dána možnost využít pro jazykovou přípravu počítačovou laboratoř.

Ke stávajícímu programovému vybavení učebny patří programy **English Connections** pro začátečníky, středně pokročilé a pokročilé, technická angličtina a dále programy **English Library**. Pro jazyk německý jsou k dispozici programy **German Connections** (German for Travel a German for Business) a **German Library**. Zakoupen byl rovněž program **English Assessor**, který umožňuje testování znalostí jazyka anglického na bázi Cambridge tests.

Teoretickým základem pro práci se stávajícími programy, zejména programy typu **Connections**, je výuka jazyka na základě situačně podmíněných frází a idiomatických rčení. Těžiště procvičování a osvojování jazyka nespočívá v jednotlivých slovíčkách a izolovaných gramatických jevech, ale v celých frázích, které se učí jako celek pro danou konkrétní situaci a jsou navíc podporovány obrazovou sekvencí. Velký význam zde hraje především fonetická stránka – student má možnost si tutéž frázi několikrát poslechnout, namluvit a v rámci autokorekce zlepšovat svůj projev. Navíc existuje možnost např. u jazyka anglického volit mezi anglickým a americkým standardem výslovnosti. Tento typ programů však podporuje pouze dvě jazykové dovednosti – poslech a mluvení.

Zkušenosti z dosavadního provozu s uvedenými programy ukazují, že investice vložená do vybudování učebny s počítačovou podporou jazyků má své opodstatnění, je vstřícně přijímána studenty a má ve výuce cizího jazyka příslušný efekt při osvojování výrazových prostředků v rámci situačně orientovaných roz-

hovorů. Více než v tradiční výuce se zde však projevují rozdíly ve vstupních znalostech studentů, což ve svém důsledku klade nároky na pedagoga pro sestavení plánu vyučovací hodiny tak, aby se zohlednily individuální znalosti studentů. Právě druhý soubor programů, který byl použit v jazyce německém v letním semestru 2000 (typ **Library**), toto individuální sestavení plánu práce na výukovou jednotku umožňuje.

Vhodným výběrem typu zadávaných úkolů je možné plnohodnotně začlenit do výuky i studenty handicapované nedoslýchavostí nebo dyslexií. Na základě zadání svého individuálního kódu si student vyvolá svůj pracovní plán pro danou hodinu a pracuje individuálním tempem. Program rovněž umožňuje vyhodnotit aktivitu studenta, zejména časové využití vyučovací jednotky, na základě kontroly frekvence vstupů apod. U tohoto typu programu a vhodně naplánované výukové jednotky má student možnost v rámci individuální interaktivní komunikace s počítačem procvičit všechny jazykové dovednosti – poslech, mluvení, čtení i psaní.

Výuka jazyků v počítačové učebně však vyžaduje určitou disciplínu ze strany studentů. Stále se však najdou jedinci, kteří neplní stanovený plán práce a využívají každé chvíle nepozornosti pedagoga k přepnutí na jiné programy. Proto je nutno neustále apelovat na efektivní využití výukové jednotky v počítačové učebně a připravovat studenty i na jiné metody výuky, jako je např. forma autonomního učení, která se jeví obzvláště vhodná pro různé formy e-learningu.

V souvislosti s řešením projektu Leonardo da Vinci II „**Deutsch im Maschinenbau**“ se v počítačové laboratoři na FSI bude v dalším období experimentálně testovat výuka jazyka německého s profesní orientací na strojírenství s využitím obou forem e-learningu – CD-ROM verze jako **computer based training** (CBT) a webová verze pro **web based training** (WBT).

V rámci průběžného šíření výsledků projektu bude na FSI ve dnech 9.–10. 9. 2002 uspořádána mezinárodní konference na téma „Výuka jazyků s počítačovou podporou“.

Bližší informace k provozu počítačové učebny pro výuku jazyků na FSI a k plánované konferenci: cornejova@kj.fme.vutbr.cz.

(PhDr. Irena Čornejová,
katedra jazyků FSI VUT v Brně)

Na projektu Discopus spolupracuje CEVAPO s Fakultou podnikatelskou

Projekt Discopus (jeden z několika projektů programu Socrates Minerva) reaguje na blížící se vstup ČR do EU, kdy se důležitou problematikou stává otázka budování systému státní správy a kontinuálního vzdělávání jejích pracovníků. Hlavním cílem projektu je vyvinout inovativní systém vzdělávání a posoudit vhodnost aplikace právě pro tuto oblast.

Začátkem ledna přivítalo Centrum vzdělávání a poradenství zástupce z univerzity v italském Trentu a Nottingham Trent University z UK. Účelem návštěvy zástupců zahraničních vysokých škol byla schůzka týkající se pokračování realizace projektu Socrates Minerva – Discopus.

Projekt Discopus je jedním z několika projektů programu Socrates Minerva schválených pro Českou republiku v roce 1999. Na jeho realizaci spolupracuje Centrum vzdělávání a poradenství (CEVAPO) s Fakultou podnikatelskou VUT v Brně.

Reaguje na blížící se vstup ČR do EU, kdy se důležitou problematikou stává otázka budování systému státní správy a kontinuálního vzdělávání pracovníků státní správy.

Už v souvislosti s představní strategií a blížícím se referendem o vstupu ČR do EU je zcela nezbytné, aby pracovníci místní správy a zastupitelů obcí, kteří jsou v kontaktu s občany, byli dostatečně proškoleni a dokázali zabezpečit dostatečný přísun vhodně strukturovaných informací občanům, a to přirozeným a nenásilným způsobem, jak na základě osobního kontaktu, tak prostřednictvím neformálních informačně-vzdělávacích akcí (besedy s občany, přednášky aj.). Je tedy naprosto zřejmé, že vhodný a fungující systém vzdělávání a dostatečný počet patřičně proškolených pracovníků je jedním z nezbytných předpokladů úspěšného vstupu ČR do EU.

Na tuto potřebu aktuálně reaguje projekt Discopus, jehož hlavním cílem je vyvinout inovativní systém vzdělávání a posou-

dit vhodnost aplikace právě pro oblast veřejné správy. Vzhledem ke společenské potřebě byly pro pilotní realizaci v rámci kurzu zpracovány čtyři moduly: Evropská historie a instituce, Evropské politiky, Evropské právo a Nadnárodní hospodářství, postihující základní problematiku EU. Předností systému vytvořeného v rámci projektu je však jeho obecná aplikovatelnost, a to jak v ČR, tak i v rámci zahraničních municipalit.

Spolupracujícími organizacemi v rámci projektu jsou čtyři univerzity, které pomohou systém ověřit také v zemích EU. Kromě již zmíněných jde o UNED – Universidad Nacional de Education a Distancia z Madridu a hagenká FernUniversität.

V rámci projektu budou vyškoleni další vedoucí tutoři a následně 20 představitelů veřejné správy z partnerských měst: Nottingham a Luton v UK a Trento, Reggio Emilia a Cosenza v Itálii. V České republice půjde o zástupce partnerských měst na úrovni magistrátů Brna, Karlových Varů, Pardubic, Plzně, Ústí nad Labem.

Centrum vzdělávání a poradenství spolupracuje na realizaci projektu s Fakultou podnikatelskou VUT v Brně.

(Ing. Simona Kučerová, CEVAPO)

SUMMARY:

The Discopus project (one of the Socrates Minerva projects) responds to the approaching EU membership of the Czech Republic where the building of the state administration system and continuing education of civil servants becomes one of the key issues. The project's main objective is to develop an innovative system of education and assess the suitability of the application for this particular area. The project is being implemented in co-operation with the Centre of Education and Consulting and the BUT Faculty of Business and Management.

Seminář se zabýval problémy zplyňování biomasy a odpadů

Pracovní seminář doktorandů věnovaný spalování a zplyňování biomasy a odpadů za účelem výroby tepla a energetického plynu jako alternativních zdrojů energie proběhl 4. prosince 2001 v Odboru tepelných a jaderných energetických zařízení Energetického ústavu FSI. Byl zaměřen především na výměnu poznatků a zkušeností z dané oblasti mezi jednotlivými pracovišti a samotnými doktorandy.

Na semináři se sešli studenti postgraduálního studia z Vysoké školy chemicko-technologické v Praze, ČVUT v Praze, Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava, Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně a VUT v Brně. Přizváni byli i odborníci z řad vysokoškolských pedagogů Energetického ústavu a Ústavu procesního a ekologického inženýrství VUT v Brně. Příspěvky zahrnovaly několik oblastí. V drtivé většině vycházely z měření na laboratorních nebo průmyslových zařízeních různé velikosti (od zplyňovacího zařízení z křemičitého skla, které se vejde na laboratorní stůl, přes různé druhy domovních a výtopenských kotlů, zařízení BIOFLUID instalované v areálu VUT v Brně až po jednotku na výrobu topného plynu z průmyslového odpadu ve vápence Prachovice s tepelným výkonem 2,6 MW).

Studenty z Prahy a Ostravy byly prezentovány výsledky týkající se měření produkce emisních plynů (Cl , C_xH_y , dioxinů), obsahu prachu a dehtů při spalování a zplyňování různých druhů biomasy (dřevin i bylin) a odpadů a nastíněny byly i možnosti dekompozice dioxinů (PCDD a PCDF) perspektivními metoda-

mi. Studenti VUT v Brně prezentovali matematický model zplyňovacího procesu se srovnáním vypočtených a naměřených výsledků a v neposlední řadě byly studenty PGS z MZLÚ posouzeny možnosti využití energetického potenciálu řepkové slámy při použití v současnosti běžně dostupné zemědělské techniky. Ačkoli všechny příspěvky vycházely z rozdílných podmínek, zúčastnění zástupci jednotlivých škol se shodli na stejných závěrech: odpady i biomasa jsou sice perspektivními, ale ne zcela bezproblémovými palivy, kterým je nutno věnovat ještě hodně úsilí pro hlubší poznání procesu zplyňování a odstranění či podstatné snížení nežádoucích zplodin zplyňovacího i spalovacího procesu.

Následující den měli účastníci možnost se seznámit s experimentálním zařízením instalovaným v areálu těžkých laboratoří FSI VUT v Brně na zplyňování biomasy a odpadů ve fluidní vrstvě.

Seminář byl velmi úzce zaměřen a měl vysokou úroveň. Svědčí o tom jak ohlasy z pracovišť zabývajících se touto problematikou, tak i názory samotných účastníků.

Sborník referátů, který vyjde v březnu, bude uložen v Odboru tepelných a jaderných energetických zařízení Energetického ústavu FSI.

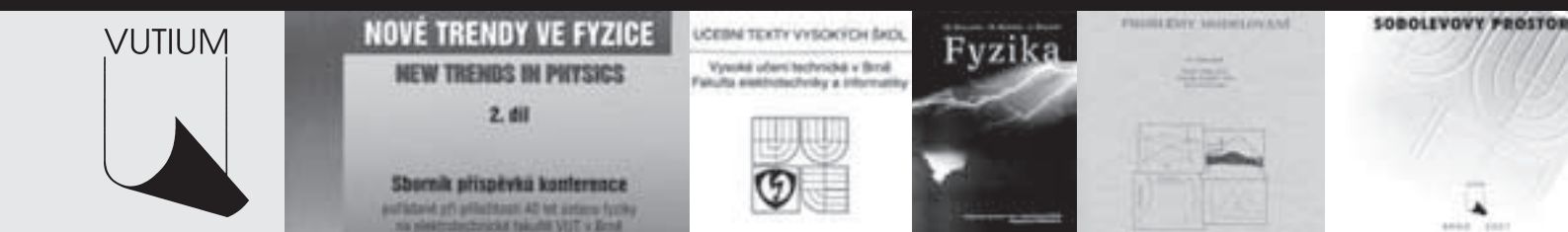
(Ing. Petr Dvořák, Ing. Jiří Kubíček
doktorandi EÚ FSI)

SUMMARY:

A working seminar for doctoral students devoted to the combustion and gasification of biomass to produce heat and energetic gas as alternative energy resources was held at the Thermal and Nuclear Power Plants section of the FME Power Engineering Department. The primary purpose of the seminar was to facilitate the exchange of know-how and experience in this field.

Nové učební texty a publikace

FAST

Problémy modelování
Komorní seminář
2001 – 97 s. – ISBN 80-214-2017-0

FEI

HOLČÍK, Jiří
Modelování biologických systémů
2001 – 120 s. – ISBN 80-214-2023-5

KHEILOVÁ, Milena – SLÁDKOVÁ,
Jarmila – ŠTRUNC, Martin – UHDE-
OVÁ, Naděžda
Sbírka úloh z fyziky (dotisk pátého vydání)
2001 – 156 s. – ISBN 80-214-1922-9

Czech – Polish Conference on Project
MSMT KONTAKT No. ME 431
Measurement, Analysis and Experi-
mental Parameters Identification
Models of Induction Machines
Sborník
2001 – 140 s. – ISBN 80-214-1979-2

17th International workshop 2001
Sborník
2001 – 182 s. – ISBN 80-214-2034-0

Nové trendy ve fyzice. New Trends in
Physics
Sborník 1. a 2. díl
2001 – 580 s. – ISBN 80-214-1992-X

Nakladatelství VUTIUM

BUKOVSKÝ, Jan a kol.
Dějiny stavitelství
Přehled vývoje architektury a stavebnictví
Vydáno ve spolupráci s Akademickým
nakladatelstvím CERM, s.r.o., Brno
2001 – 240 s. – ISBN 80-214-1559-2

GESCHEIDTOVÁ, Eva – REZ, Jiří –
STEINBAUER, Miloslav
Měření v elektrotechnice
2002 – 192 s. – ISBN 80-214-2023-5

Vědecké spisy Vysokého učení technického v Brně

Edice PhD Thesis

SPĚVÁK, Libor
Nové přístupy k hodnocení rizik v soft-
warových projektech
2001 – sv. 108 – 31 s. – ISBN 80-214-2035-9

Edice Habilitační a inaugurační spisy

ČECH, Vladimír
Plasma Polymer Films Prepared by
Plasma-Enhanced
Chemical Vapor Deposition
2001 – sv. 68 – 31 s. – ISBN 80-214-2038-3

DĚDEK, Libor
Počítačové modelování elektromagne-
tických polí
2002 – sv. 72 – 23 s. – ISBN 80-214-2047-2

Přijďte si vyzkoušet své řečnické umění

Soutěž studentů v rétorice pořádá Fakulta podnikatelská VUT v Brně.
Odpoledne s rétorikou se uskuteční 13. března ve 13 hodin v Gorkého ulici 13 ve 3. patře.
Jsou vítáni všichni studenti VUT v Brně, kteří mají odvahu vyzkoušet si svoji pohotovost
a odvahu vystupovat na veřejnosti.

Soutěž bude probíhat ve dvou disciplínách:

1. Zpracovat téma „Bez práce nejsou koláče“ v rozsahu 4 -5 minut.
Vystoupení je nutné přednést bez papíru. Forma není předepsaná.
2. Náhodně vylosované téma pojednat v rozsahu 2-3 minut.

Hodnotit se bude originalita, pohotovost a přednes.

Kontaktní adresa: putnova@fbm.vutbr.cz

Informace

Co je KnowEurope

KnowEurope je nový zdroj informací, který odpoví na otázky o Evropské unii. Z jednoho místa nabízí integrovaný přístup k široké škále informací nejen o EU, ale i o Evropě v širším slova smyslu: o institucích a organizacích, politických iniciativách a legislativní činnosti, o lidech a národech Evropy. Rozhodnutí učiněná v Bruselu mají přímý dopad na náš každodenní život a získávání informací o EU je často velmi obtížné. **KnowEurope** pomáhá odstraňovat neznalost, je koncipován ve smyslu: ...všechny informace na jednom místě, snadné vyhledávání...

KnowEurope je internetovská služba, která je díky národní licenci zpřístupňována vybraným institucím (zejména vládním a akademickým) bezplatně. Národní licence je přidělena pro rok 2002 a je realizována Národní knihovnou. Vstupem k této službě je pro zájemce z Vysokého učení technického webová stránka Ústřední knihovny VUT v Brně (www.vutbr.cz/library), kde jsou pod heslem „Virtuální knihovna“ umístěny odkazy na elektronické adresy informačních zdrojů, a tedy i na **KnowEurope**.

Pro rok 2002 byla získána národní licence pro přístup k této službě KnowEurope Vyhledávání informací o určité osobě, o přesně vymezené oblasti politiky nebo práva, nebo pouze rozluštění akronymu je často časově velmi náročný proces, který nemusí vždy vést ke spolehlivému výsledku. I když nakonec získáte potřebnou odpověď, musíte projít množstvím informačních zdrojů a vyrovnat se s řadou chybných kroků.

Služba **KnowEurope** je určena k rychlému a efektivnímu vyhledávání z nepřehledného množství informací o EU. Zajímáte-li se např. o ochranu spotřebitele, získáte jedním dotazem veškeré relevantní informace – jak poslední novinky, tak i návrhy právních předpisů nebo kontakty na příslušné pracovníky v institucích EU. Navíc si můžete být jisti, že získané informace jsou přesné a spolehlivé, neboť jsou vybírány zkušeným redakčním týmem.

(Mgr. Nataša Jursová, Ústřední knihovna VUT v Brně)

Ceny města Brna získali dva pedagogové VUT v Brně

Dvě z dvanácti udělených Cen města Brna pro rok 2001 získali pedagogové VUT v Brně.

V oboru technický pokrok udělilo Zastupitelstvo města Brna cenu Prof. **Jiřímu Vaverkovi**, DrSc. (1938). Prof. Vaverka absolvoval VUT v Brně. Jeho profesní zájem se zaměřil na technické vlastnosti stavebních konstrukcí, zejména na spotřebu tepla. Výsledky jeho vědecké a další odborné činnosti představují úctyhodný soubor, tvořený zejména projekty, odbornými posudky a výstupy vědecké práce z oblasti architektury, pozemního stavitelství a stavební fyziky. Jako uznávaný odborník v oblasti stavební a prostorové akustiky pracoval profesor Vaverka na řadě významných staveb na území města Brna – jako příklad uvedme akustický návrh Besedního domu, přednáškového sálu pavilonu A na výstavišti či auly Právnické fakulty MU v Brně. V roce 1991 se stal akademickým pracovníkem Fakulty architektury VUT v Brně, kde působí dosud.

V oboru užité umění udělilo ZMB cenu Doc. Ing. arch. **Janu Rajlichovi** (1950). Jan Rajlich vystudoval architekturu na VUT v Brně. V roce 1991 založil vlastní studio Rajlich design, od roku 1996 je vedoucím Ateliéru průmyslového designu na Fakultě strojní VUT v Brně. Jeho práce najdeme v galeriích u nás a ve světě i ve světových odborných časopisech. Vystavoval jak samostatně, tak i na mnoha kolektivních výstavách malby, počítačové grafiky a grafického designu. Pro informační a orientační systém Brna vytvořil směrová značení a grafické symboly pro orientaci především zahraničních návštěvníků. Doc. Rajlich byl v letech 1993 až 1998 předsedou Bienále Brno a upevnil jeho postavení v čele světových soutěží designu. Brno se tak zapsalo do povědomí mezinárodní veřejnosti nejen jako veletržní centrum, ale i jako světové „hlavní město designu“. Cena města Brna je výrazem uznání dlouholetého přínosu docenta Rajlichova v oblasti grafického a průmyslového designu i rozvoje kultury v městě Brně.

(Mgr. Igor Maukš)

Vila Tugendhat se dostala na seznam památek UNESCO

Do prestižního seznamu památek světového kulturního dědictví UNESCO byla v prosinci loňského roku zapsána vila Tugendhat. Stavba patří vůbec k nejvýznamnějším brněnským památkám. Zápis znamená nejen posílení věhlasu díla navrženého předním světovým architektem Ludwigem Miesem van der Rohe, ale i zvýšení prestiže celého města Brna. Nyní je však třeba architektonický skvost především obnovit.

O zařazení vily Tugendhat na seznam památek se rozhodlo na zasedání výboru UNESCO v Helsinkách. Zástupci našeho ministerstva kultury potvrdili, že jednání byla velmi složitá. Na jejich obtížnosti se projevilo nejen to, že byl navrhován objekt moderní architektury, což je dosud spíše výjimkou, ale zřejmě i skutečnost, že Česká republika má již v seznamu registrováno deset jiných staveb a lokalit. Jsou to historická centra Prahy, Českého Krumlova, Telče a Kutné Hory, jihočeská vesnice Holašovice, zámek a zahrady v Kroměříži, kostel Jana Nepomuckého na Zelené hoře u Žďáru nad Sázavou, lednicko-valtický areál, zámek v Litomyšli a sloup na náměstí v Olomouci. Vzhledem k tomu, že v seznamu památek je necelých 700 míst a objektů z více než stovky zemí pěti kontinentů, je Česká republika navzdory své malé rozloze vlastně velmocí.

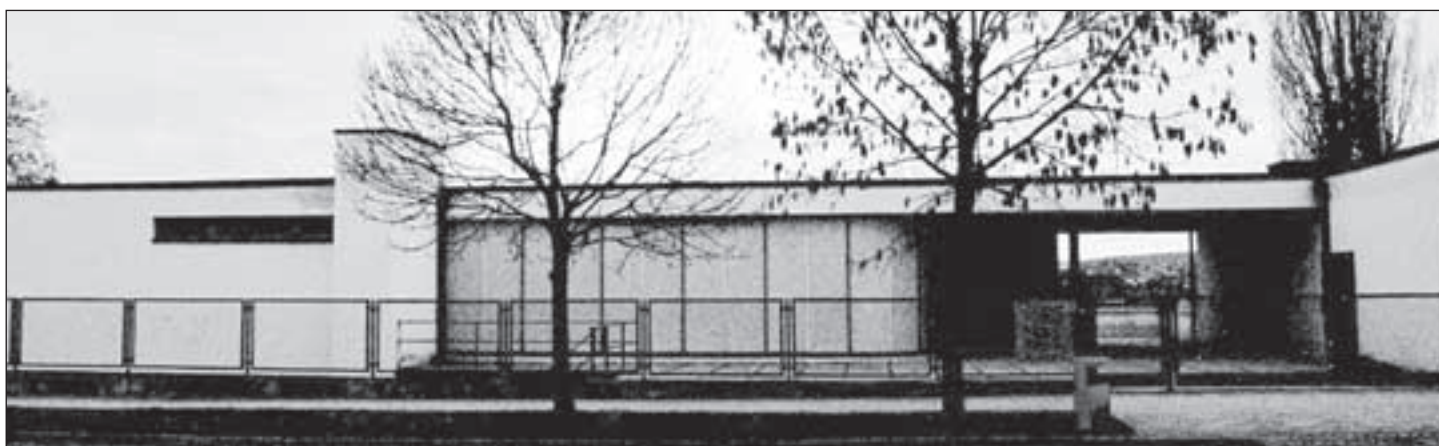
„Vila Tugendhat splnila dvě z pěti požadovaných kritérií. Je světově výjimečným příkladem propojení venkovní architektury s interiérem. Vila představila zcela nový, do té doby neznámý typ splývání obytných prostorů. Pro UNESCO tak budova symbolizuje významnou etapu v dějinách světové architektury,“ poznamenal tajemník ministerstva kultury Michal Beneš, který se jednání v Helsinkách zúčastnil. Podle něj bude vedle zajištění

obnovy velmi důležité dávat pozor i na nejbližší okolí vily, aby nedošlo k narušení celkových urbanistických vztahů.

„Vila Tugendhat je evropskou hodnotou, kterých v zemích směřujících do EU není mnoho. Město je proto připraveno být patronem její obnovy. Jsem přesvědčen, že nebude problém zajistit potřebné peníze. Nerad bych však vzbuzoval dojem, že všechno zaplatí město. Myslím, že by se měl přidat stát, a možná i EU,“ vysvětlil stanovisko radnice primátor Petr Duchoň. Podle něj chce vedení města využít ocenění i ke změně marketingu, který by měl Brno prezentovat jako město moderní architektury.

Náklady na obnovu vily mají podle odhadů překročit 100 milionů korun. Přitom v městském rozpočtu je k tomuto účelu zatím určena částka, která nevystačí ani na projektovou dokumentaci. Jak naznačil primátor, mohlo by se to změnit již na

březnovém jednání zastupitelů, na kterém se bude rozhodovat o využití 100 milionů korun z přebytku hospodaření Brna v loňském roce.

Ještě letos by podle ředitele Muzea města Brna Jiřího Vaňka mělo proběhnout výběrové řízení na projektanta. „Pokud půjde vše dobře, měl by být projekt památkové obnovy hotov do konce roku. Vlastní práce na obnově budou trvat dva až tři roky,“ řekl ředitel. To by znamenalo, že vila bude opravena nejpozději do roku 2005. První náměstek primátora Rostislav Slavotínek odhaduje, že oprava včetně projektové přípravy nepřesáhne tři roky. Pokud má pravdu, byla by obnovená vila otevřena již v roce 2004.

Obnova má pod dohledem památkářů, architektů a historiků umění do posledního detailu vrátit budově původní podobu. I když objekt není v havarijním stavu, je třeba zpevnit jeho statiku, odstranit důsledky nevhodných zásahů z přestavby provedené v éře komunistů a rovněž vyměnit řadu prvků zařízení, které jsou již na hranici životnosti.

Po znovuotevření vily veřejnosti se počítá s tím, že její prostřední patro bude sloužit jako příležitostný přednáškový sál. Do všech interiérů budou umístěny repliky původního nábytku (který navrhl Mies van der Rohe) i několik originálních kusů z muzejních sbírek. Vzhledem k tomu, že se podařilo objevit původní skicu vzhledu zahrady, počítá se i s úpravou těchto prostor podle záměru architekta. Uvažuje se i o tom, že by v jednom ze sousedních domů vzniklo návštěvnické středisko, pro které není ve vile místo.

(Mgr. Igor Maukš, foto Michaela Dvořáková)

Historie vily Tugendhat

Vila Tugendhat je nejvýznamnější památkou moderní architektury v České republice. Je zřejmě taky nejdůležitějším evropským dílem architekta Ludwiga Miese van der Rohe (1886–1969), který od roku 1937 žil a tvořil v USA.

Manželé Tugendhatovi si projekt na stavbu objednali v roce 1927. Stavbu zahájila brněnská firma Eisler v polovině roku 1929 a na konci roku 1930 se manželé do nové vily stěhovali. V roce 1938 své sídlo opustili, když prchali před nacisty. Němečtí okupanti budovu zabrali a zpusťovali. Po osvobození sloužila vila různým účelům, mezi jiným i jako tělocvična pro rehabilitační tělocvik. V roce 1980 přešel objekt do majetku města a po rekonstrukci sloužil jako reprezentativní prostor radnice. Vila se stala i dějištěm jednání českých a slovenských politiků o rozdělení společného státu po volbách 1992.

Vilu tvoří tři podlaží. Nahoře jsou vstupní prostory, ložnice, koupelna, byt správce a garáž. Prostřední patro bylo obytné. Jeho ústřední prostor s pracovní a jídelnou byl dělen pouze náznakově volnými stěnami a bylo možné ho propojit zasunutím oken i s venkovní terasou. Jeho součástí je i zimní zahrada, oddělená kuchyně a hygienické zázemí. V suterénu jsou umístěny sklady a technologické zařízení včetně strojovny pro spouštění oken.

SUMMARY:

The Tugendhat villa was entered in the prestigious list of the UNESCO world's cultural heritage monuments last December. The building is Brno's most significant monument. The entry in the list will not only underline the world renown of the work by Ludwig Mies van der Rohe, the world's leading architect, but also enhance the prestige of Brno as town. However, an overhaul is what the jewel needs most of all now.

Akademické hry obnoví tradici univerziád

V Brně se v týdnu od 5. do 11. května 2002 setká kolem šestnácti set nejlepších sportovců ze všech vysokých škol v České republice, soutěžit budou také akademici ze Slovenska a některých jiných zemí. Vysoké učení technické v Brně se tak uspořádáním Českých akademických her 2002 pokouší o obnovení dlouhé tradice bývalých Československých univerziád, které se naposledy uskutečnily v roce 1993.

Sport a soutěžení hraje významnou roli v životě velké části studentů na našich vysokých školách. Obnovení tradice přispěje k větší popularizaci a propagaci vysokoškolského sportu v České republice a umožní vysokým školám prezentaci také na poli sportovním. Dalším důvodem snahy o vzkříšení v minulosti úspěšné akce je i přesvědčení organizátorů, že vysokoškolský sport se kromě účasti vrcholových sportovců na světových univerziádách potřebuje rozvíjet i na nižších úrovních na školách v rámci výkonostního a masového sportování. Právě akademické hry by mohly být impulzem k oživení sportování „obyčejných“ vysokoškoláků.

Součástí prvního ročníku Českých akademických her bude i bohatý doprovodný program sportovní a společenský, ve kterém nebudou chybět turnaje významných osobností v tenisu či golfu, diskotéky a nejrůznější setkání.

Uskuteční se sportovní soutěže v 23 sportovních odvětvích. Zastoupeny budou: atletika, aerobic, baseball, basketbal, florbal, fotbal, golf, házená, judo, karate, korfbal, moderní a sportovní gymnastika, plavání, softbal, sportovní lezení, horská kola, squash, šerm, vodní pólo, volejbal a plážový volejbal.

Organizační zajištění této velkolepé sportovní akce bude mít na bedrech Centrum sportovních aktivit VUT v Brně. Většina soutěží se bude konat na sportovištích VUT v Brně v areálu Pod Palackého vrchem. Sportovní program bude velmi náročný, jednotlivá odvětví na sebe navazují, takže po celý týden bude na sportovištích rušno. Individuální soutěže jsou otevřeny, kolektivní sporty budou mít kvalifikaci (Praha, Čechy jihozápad, Čechy severovýchod, Morava sever, Morava jih a pořadající družstva VUT v Brně).

České akademické hry v Brně jsou vlastně od vzniku České republiky první příležitostí k setkání akademických sportovců různých odvětví při společných soutěžích v jednom městě. Hry se budou konat pod heslem Sportem proti drogám.

(PaedDr. Jaroslav Bogdálek,
ředitel Centra sportovních aktivit VUT v Brně)

SUMMARY:

By organizing the Czech Academic Games in 2002, BUT tries to renew the tradition of the Czechoslovak Universiads, which ended in 1993. In the week from 6th to 11th May 2002, a total of 1,600 athletes from all the Czech universities, including also academics from Slovakia and some other countries, will meet in Brno to take part in competitions. These will comprise 23 events. The actual organization of this grandiose sporting event will rest on CESA's shoulders. Most competitions will take place on the BUT sports grounds at Pod Palackého vrchem.

Vila Tugendhat se dostala na seznam památek UNESCO

